

UTSIRA KOMMUNE

Saksframlegg

Saksnummer: F-51/14 – K-47/14
Møtedato: 12.06.14-12.06.14
Arkivkode: 024
Sakstittel: SØKNAD OM MIDLER TIL UTREDNING AV
KOMMUNESTRUKTUR FOR ØYKOMMUNER UTEN
FASTLANDSFORBINDELSE, PÅ VEGNE AV KOMMUNENE
FEDJE, HASVIK, KVITSØY, LEKA, RØST, SMØLA, SOLUND,
TRÆNA, UTSIRA OG VÆRØY

Saksbehandler: Bjørn A. Aadnesen

Saken skal behandles av: Formannskap og kommunestyre.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar søknaden, som er utarbeidet av Træna kommune til orientering og vedtar deltakelse i prosjektet det søkes om støtte til, slik det fremgår av vedlagte søknad til KMD
2. Kommunestyret utpeker Ordføreren til å representere kommunen i styringsgruppen for prosjektet, sammen med Ordfører fra de øvrige 9 søknadskommunene. Varaordfører blir ordførers stedfortreder
3. Kommunestyret bevilger inntil kr 50.000 i egenandel til prosjektet, dersom man ikke oppnår statlig fullfinansiering.

Kommunestyrets behandling av saken:

Vedtak:

Grunnlagsdokumenter og vedlegg - Lovverk/Retningslinjer/Kommunale planer:
Søknad til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Bakgrunn for saken:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet satte 3. januar 2014 ned et ekspertutvalg som skulle foreslå kriterier som har betydning for oppgaveløsningen i kommunene. Øykommuner uten fastlandsforbindelse var ikke representert i ekspertutvalget. Kriteriene i sum skal ivareta kommunenes fire funksjoner som demokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver. Kriteriene er tenkt benyttet på lokalt, regionalt og sentralt nivå som et grunnlag for å vurdere ny kommunestruktur. Ekspertutvalget leverte sin delrapport nr 1 den 31. mars 2014 og skal levere en sluttrapport den 1. desember 2014.

Humor - Raushet - Driftighet

I delrapporten tar utvalget utgangspunkt i dagens oppgaver i kommunene. Som et generelt prinsipp legges det til grunn at alle kommuner skal løse sine lovpålagte oppgaver selv. Utvalget har ut fra dette angitt kriterier kommunene bør oppfylle for å ivareta dagens oppgaver, samt prinsipper og kriterier for en robust kommuneinndeling som gir en enhetlig og oversiktlig forvaltning i kommunen. I delrapport nr 1 er øykommunene ikke nevnt/omtalt. På bakgrunn av dette ønsker søknadskommunene nå å gjennomføre en supplerende kartlegging av en mulig kommunestruktur for øykommunene, som bidrag til et helhetlig debattgrunnlag.

Saksopplysninger:

Felles for søknadskommunene er at de ikke har landfast forbindelse. Eneste/vanligste reisevei til/fra kommunene er med båt. Avstanden varierer, men strekker seg opp til flere timer inn til fastlandet. Kommunene er små i folketall, fra 210 innbyggere på Utsira og opp til over 2 000. De fleste av søknadskommunene vil, ifølge SSB, ha en reell befolkningsvekst frem mot 2040. Næringsstrukturen i de fem kommunene er noe ulik, men de fleste har en hjørnestensbedrift, en kommuneforvaltning og for øvrig småbedrifter.

Geografisk avstand er gitt et eget avsnitt i Kommuneproposisjon 95 S, under punkt 4.7, der avstand påpekes som en utfordring i forhold til blant annet politisk representasjon, men legger også vekt på at tjenester til folket må leveres der folk bor. Det konkluderes med at kommune-reformen må ta hensyn til Norges mangfoldige geografi og at innbyggertall alene ikke kan være et absolutt krav. Tidligere anbefalinger har konkludert med maks 60 minutter til kommunesenteret, men at avstandsuren best løses lokalt. Det ønsker de 10 søknads-kommunene nå å bidra til.

Rådmannens vurdering:

Et klart og overordnet mål er at alle innbyggerne skal kunne motta de tjenester de har krav på der de bor og at kvaliteten på tjenestene skal være god. Dette er et av de viktigste kriterier som øykommuneprosjektet ønsker å se nærmere på, ved ulike former for ny strukturering av kommunene. Det må her også skilles mellom vedtatt kvalitet og brukeropplevd kvalitet.

Det er også et overordnet, men ikke avgjørende mål at vår utredning og forskningsrapport vil inngå som en integrert del av eller et supplement til ekspertutvalgets sluttrapport. Skulle ikke vårt mål bli oppfylt, vil vi likevel legge vekt på at utredningen skal gjøres på et så fritt og uavhengig grunnlag at dens innhold har god legitimitet og høy kvalitet.

Konsekvenser grønn øy - energiøkonomisering:

Ingen

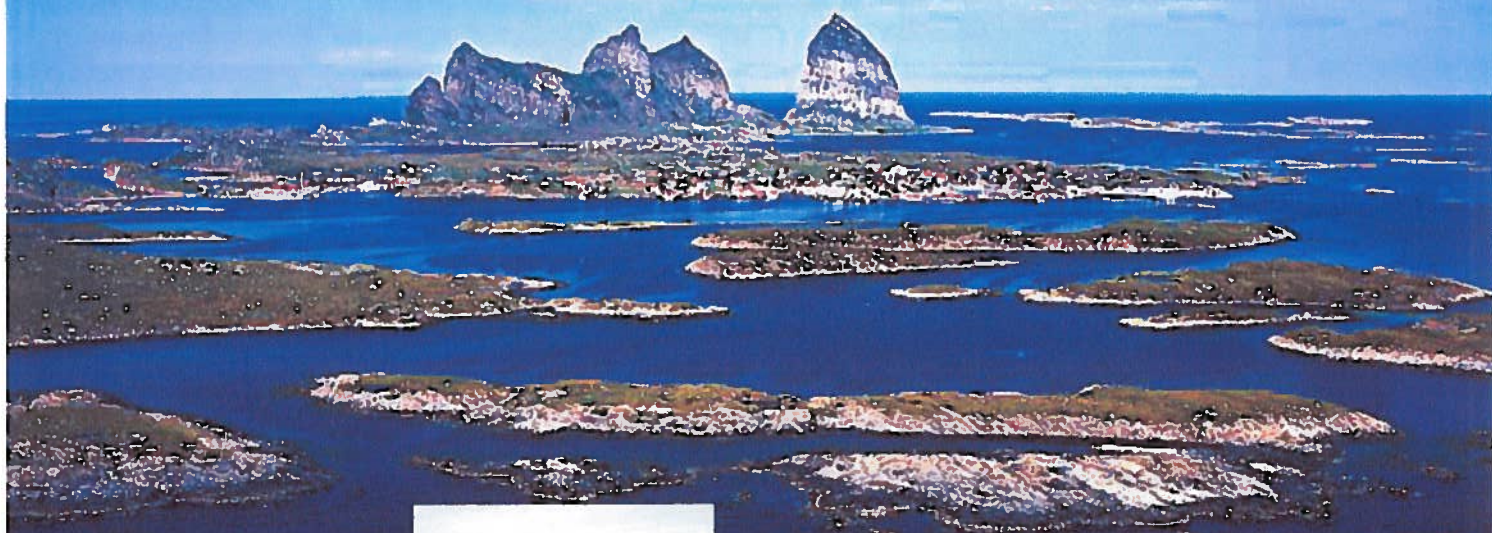
Økonomiske konsekvenser:

Foreløpig ingen

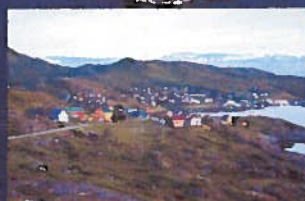
Til
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

PROSJEKTSØKNAD

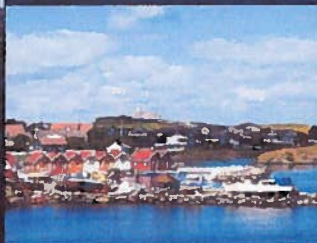
Søknad om midler til utredning av kommunestruktur for øykommuner uten fastlands forbindelse, på vegne av kommunene Fedje, Hasvik, Kvitøy, Leka, Røst, Smøla, Solund, Træna, Utsira og Værøy.

Fedje

Breivikbotn, Hasvik

Kvitøy

Husby, Leknes og Skei i Leka

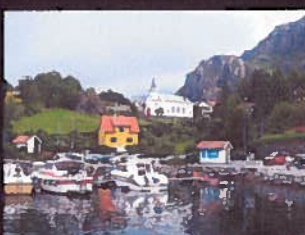
Smøla vindpark

Utsira fyr

Værøy

Hardbakke, Solund

Røst

Innhold

1	Prosjektsøknad	3
	Interkommunalt samarbeid om utredning av kommunestruktur for øykommunene	3
1.1	Bakgrunn	3
1.2	Prosjektsøknad.....	3
1.3	Prosjektets mål og rammer	3
1.3.1	Uavhengig utredning.....	3
1.3.2	Integrert del av ekspertutvalgets sluttrapport.....	4
1.3.3	Gode tjenester til alle, der de bor	4
1.3.4	5
1.3.5	5
1.4	Organisering	5
1.4.1	Prosjekteier	5
1.4.2	Prosjektledelse.....	5
1.4.3	Øvrige roller	5
1.4.1	Tidsplan.....	5
1.5	Økonomi	5
1.5.1	Kostnader og ressursbruk	5
1.6	Prosjektets forankring.....	6
1.7	Kvalitetssikring.....	7
1.8	Prosjektets gevinst	7
1.9	Rapportering	7
2	Vedlegg til prosjektsøknad	8
2.1	Vedlegg 1. Presentasjon av kommunene	8
2.1.1	Fedje kommune	8
2.1.2	Hasvik kommune	8
2.1.3	Kvitsøy kommune	8
2.1.4	Leka kommune	9
2.1.5	Røst kommune	9
2.1.6	Smøla kommune	10
2.1.7	Solund kommune	11
2.1.8	Træna kommune	11
2.1.9	Utsira kommune	12
2.1.10	Værøy kommune	13
2.1.11	Kommunenes beliggenhet.....	13
2.2	Vedlegg 2, Tall fra noen av kommunene	15

1 Prosjektsøknad.

Interkommunalt samarbeid om utredning av kommunestruktur for øykommuner uten fastlandsforbindelse

1.1 Bakgrunn

Kommunal- og moderniseringsdepartementet satte 3. januar 2014 ned et ekspertutvalg som skulle foreslå kriterier som har betydning for oppgaveløsningen i kommunene. Øykommuner uten fastlandsforbindelse var ikke representert i ekspertutvalget. Ekspertutvalget skulle på fritt faglig grunnlag gjennomgå og foreslå prinsipper og kriterier for en ny kommuneinndeling. Kriteriene i sum skal ivareta kommunenes fire funksjoner som demokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver. Kriteriene er tenkt benyttet på lokalt, regionalt og sentralt nivå som et grunnlag for å vurdere ny kommunestruktur. Ekspertutvalget leverte sin delrapport nr 1 den 31. mars 2014 og skal levere en sluttrapport den 1. desember 2014.

I delrapporten tar utvalget utgangspunkt i dagens oppgaver i kommunene. Som et generelt prinsipp legges det til grunn at alle kommuner skal løse sine lovpålagte oppgaver selv. Utvalget har ut fra dette angitt kriterier kommunene bør oppfylle for å ivareta dagens oppgaver, samt prinsipper og kriterier for en robust kommuneinndeling som gir en enhetlig og oversiktlig forvaltning i kommunen. I delrapport nr 1 er øykommunene ikke nevnt/omtalt. På bakgrunn av dette ønsker søknadskommunene nå å gjennomføre en supplerende kartlegging av en mulig kommunestruktur for øykommunene, som bidrag til et helhetlig debattgrunnlag.

1.2 Prosjektsøknad

Bak prosjektsøknaden ligger en erkjennelse av at norske øykommuner uten fastlandsforbindelse har noen utfordringer som ikke blir synliggjort i ekspertutvalgets delrapport nr 1 om ny kommunestruktur. Utfordringer gjelder ikke bare søknadskommunene, men vil i aller høyeste grad også gjelde kommunesentra i de evt storkommuner der disse vil inngå.

Kommunene Fedje, Hasvik, Kvitsøy, Leka, Røst, Smøla, Solund, Træna, Utsira og Værøy søker i fellesskap om kr 1.200.000 til å kunne gjennomføre et interkommunalt utredningsprosjekt i forhold til struktur for øykommuner uten fastlandsforbindelse.

Prosjektet er planlagt gjennomført i løpet av 1 år. Hensikten med å ha så kort prosjektperiode er å jobbe parallelt med ekspertutvalget, slik at prosjektet kan bli et supplement til, evt inngå som en integrert del av eksperutvalgets sluttrapport. For å få til dette vil ledelsen fra søknadskommunene organisere og lede prosjektet, mens det leies inn ekstern fagkompetanse fra etablert forskningsmiljø for å forestå selv utredningen.

Søknadssummen utgjør 100 % av stipulert kostnad, men søknadskommunene kan evt være villig til å ta på seg en liten del av den samlede kostnaden.

1.3 Prosjektets mål og rammer

1.3.1 Uavhengig utredning

For å gi prosjektets arbeid legitimitet vil forsknings-/utredningsarbeidet bli gjennomført av uavhengig leverandør fra det etablerte forskningsmiljøet. Det ønskes spesielt vurdert:

1. **Avstandsulempe.** Felles for søknadskommunene er at de ikke har landfast forbindelse. Eneste/vanligste reisevei til/fra kommunene er med båt. Avstanden varierer, men strekker seg opp til flere timer inn til fastlandet. Det er spesielt viktig å se på muligheten for å pendle til/fra arbeidsplasser og skole/utdanningsinstitusjon, reisetid til mulig fremtidig kommunesenter, ivaretagelse av lokaldemokrati og utarming av distriktene.

For å få frem korrekt informasjon om mulige avstandsulempes er det viktig at lokalbefolkninga blir hørt. I Kommuneproposisjon nr 95 S (2013-2014), punkt 4.7 Organisering av reformprosessen heter det blant annet at *"Departementet tar sikte på å utarbeide standardiserte faktaoppsett med utgangspunkt i kriteriene som er utarbeidet av ekspertutvalget og annen relevant tilgjengelig informasjon."* Søknadskommunene ønsker å bidra med slik relevant informasjon, slik at også øykommunene sine spesielle anliggender tas hensyn til i departementets faktaoppsett. Dessuten vises det til at *"Inndelingslova § 10 sier at innbyggerne bør høres for kommunestyrene gjør vedtak om en eventuell sammenslåing. Slike høringer kan skje ved folkeavstemming, opinionsundersøkelser, møte eller lignende."* Geografisk avstand er gitt et eget avsnitt i samme proposisjon, under punkt 4.7, der avstand påpekes som en utfordring i forhold til blant annet politisk representasjon, men legger også vekt på at tjenester til folket må leveres der folk bor. Det konkluderes med at kommunereformen må ta hensyn til Norges mangfoldige geografi og at innbyggertall alene ikke kan være et absolutt krav. Tidligere anbefalinger har konkludert med maks 60 minutter til kommunesenteret, men at avstandsulempen best løses lokalt. Det ønsker de 10 søknadskommunene nå å bidra til.

2. **Rekrutteringsutfordringer.** Kommunene har allerede utfordringer med å rekruttere til fagstillinger spesielt. Det må utredes hvordan rekrutteringen vil kunne påvirkes dersom tilbudene ikke lenger blir selvstendige enheter, men del av større organisasjoner på fastlandet.
3. **Bosettingsmønster.** De fleste av søknadskommunene vil, ifølge SSB, ha en reell befolkningsvekst frem mot 2040. Hvordan vil en ny kommunestruktur kunne påvirke denne statistikken? Påvirkes demografien av hvilken kommunestruktur som velges? Næringsstrukturen i de fem kommunene er noe ulik, men de fleste har en hjørnestebedrift, en kommuneforvaltning og for øvrig småbedrifter. Hvordan påvirkes næringslivet av en kommunestrukturendring og hvordan slår dette ut på bosettingen i kommunene?

Prosjektet skal ha fokus på hva slags utvikling som forventes, basert på ulike måter å strukturere øykommunene på. Dette innebærer at det skal ses på både sammenslåing og opprettholdelse som selvstendige enheter. Geografisk plassering skal også vurderes.

1.3.2 Integrert del av ekspertutvalgets sluttrapport

Det er et overordnet, men ikke avgjørende mål at vår utredning og forskningsrapport vil inngå som en integrert del av eller et supplement til ekspertutvalgets sluttrapport. Skulle ikke vårt mål bli oppfylt, vil vi likevel legge vekt på at utredningen skal gjøres på et så fritt og uavhengig grunnlag at dens innhold har god legitimitet og høy kvalitet. Hensikten med å få den integrert er:

1. Delrapport 1 nevner ikke øykommuneproblematikken. Det er viktig at sluttrapporten gjør det.
2. Øykommunene vet best hvilke utfordringer man har og vil kunne få ved ulike strukturendringer i kommune-Norge. Det er viktig at denne kompetansen blir en del av debatten.
3. I og med at øykommunene selv nå tar på seg å få gjennomført en utredning, vil ekspertutvalgets viktigste bidrag i vår utredning være å samarbeide med prosjektleder om utredningen.

1.3.3 Gode tjenester til alle, der de bor

Et klart og overordnet mål er at alle innbyggerne skal kunne motta de tjenester de har krav på der de bor og at kvaliteten på tjenestene skal være god. Dette er et av de viktigste kriterier som øykommuneprosjektet ønsker å se nærmere på, ved ulike former for ny strukturering av kommunene. Det må her også skilles mellom vedtatt kvalitet og brukeropplevd kvalitet.

1.3.4

Ledig kapittel

1.3.5

Ledig kapittel

1.4 Organisering

1.4.1 Prosjekteier

Prosjektet eies av de 10 søknadskommunene Fedje, Hasvik, Kvitsøy, Leka, Røst, Smøla, Solund, Træna, Utsira og Værøy. Træna kommune vil stå som vertskommune for prosjektet. Prosjektets kontor vil bli lokalisert i Træna Rådhus.

1.4.2 Prosjektledelse

Prosjektet skal ledes av en styringsgruppe bestående av Ordfører fra hver av de 10 søknadskommunene. Rådmann Thore Hopperstad i Træna kommune ansettes som prosjektleder i 25 % stilling i 1 år og kjøpes fri i 25 % fra rådmannsstillingen i Træna i samme periode .

1.4.3 Øvrige roller

Det vil være ønskelig å få til et samarbeid med nedsatt ekspertutvalg.

Prosjektet vil knytte til seg ressurser fra etablert utrednings-/forskningstil miljø til selve gjennomføringen av utredningsarbeidet.

1.4.4 Tidsplan

Prosjektet planlegges å ha en tidshorisont på inntil 1 år, men med mål å kunne ha en foreløpig rapport klar før sluttrapport fra ekspertutvalget foreligger i desember 2014. Oppstart: Våren 2014.

Fase 1. Oppstart	Prosjektorganisering, søknad om økonomisk støtte til utredning
Fase 2. Gjennomføring	Innhenting av pris, skriving av kontrakt og gjennomføring av utredning.
Fase 3. Avslutning	Sluttrapport fra innleid forskningsressurs legges frem for departementet.

Detaljerte tidsplaner utarbeides av prosjektleder og styringsgruppa, i samarbeid med innleid ressurs for å gjennomføre utrednings-/forskningstil miljøarbeidet.

1.5 Økonomi

1.5.1 Kostnader og ressursbruk

Kostnadene i prosjektet vil være knyttet til:

- Styringsgruppa
 - Reise, kost og oppholdsutgifter
 - Andre fellesutgifter
- Prosjektleder
 - Lønnsrefusjon for 25 % stilling i 1 år
 - Reise, kost og oppholdsutgifter
 - Samhandling kommuner, ekspertutvalg og forskningsressurs
 - Andre fellesutgifter
- Utrednings-/forskningsarbeidet
 - Fastpris for oppdraget

Detaljert budsjett skal utarbeides av prosjektleder og godkjennes av styringsgruppen ved prosjektets oppstart. Rammen for budsjettet er 1,2 mill kroner. I prosjektet er det kalkulert med kr 800.000 i kostnad til ekstern leverandør av utredning/forskning. Det betyr at prosjektets utredning må begrenses til kun å omfatte de mest sentrale kriterier som søknadskommunene i samarbeid med innleid ressurs finner frem til og at økonomisk ramme for ønsket utredningsarbeid er satt til maks kr 800.000 inkl resultatrapport.

Budsjett- og finansieringsplan

Budsjett		Finansiering	
Kostnadsart (hovedposter)	NOK	Finansieringskilde	NOK
Prosjektleder 25 % stilling/ 1 år	265.000	Kommunenes egenandeler *	0
Reise- og oppholdsutgifter	120.000		
Andre felleskostnader	15.000	Tilskudd fra KMD	1.200.000
Fastpriskontrakt forskning	800.000		
	0		
	0		
	1.200.000		1.200.000

*) Det søkes statlig fullfinansiering. Kommunene kan evt være med på å betale en liten andel av kostnaden ved utredningsarbeidet, men utredning av kommunestruktur er et statlig tiltak som i all hovedsak bør finansieres av staten. Kommunene får uansett utgifter relatert til styringsgruppens/Ordførernes arbeid.

1.6 Prosjektets forankring

Et interkommunalt samarbeidsprosjekt er avhengig av god forankring for å lykkes.

Forankring hos politisk ledelse i kommunene.

Det er gjennomført felles møte mellom de 10 søknadskommunene og søknaden er basert på en omforent og felles forståelse av det utrednings-/forskningsarbeidet som ønskes utført i forbindelse med kommunestrukturdebatten. Det er utarbeidet felles saksfremlegg til politisk behandling og søknaden er behandlet politisk i hver enkelt kommune. Den er lagt frem for administrativ ledelse i hver kommune, til orientering.

Innleid ekstern ressurs vil gjennomføre selve utredningen, men et ønsket virkemiddel i utredningsarbeidet er folkemøte i hver kommune og innsamling av kvalitative data gjennom samtaler/intervjuer med lokalbefolkningen. Folkeavstemming vil også være svært aktuelt.

1.7 Kvalitetssikring

Den beste kvalitetssikringen av prosjektet skjer gjennom bruken av uavhengige ressurser fra utrednings/forskningsmiljøene til å gjennomføre vårt utrednings-/forskningsarbeid. De deltakende kommuner er åpne i forhold til utfallet av utredningen.

En del av avtalen med innleid forskningsressurs skal være at det blir skrevet en sluttrapport. Denne legges fram, sammen med et prosjektregnskap, til søknadskommunene, ekspertutvalget og til KMD. Sluttrapporten skal også inneholde en beskrivelse av en evt videreføring av det interkommunale samarbeidet omkring kommunestruktur.

1.8 Prosjektets gevinst

Det er en klar forventning hos kommunene at prosjektet skal gi en grundig, kvalitativ god og realistisk utredning av kommunestrukturalternativene, sett fra øykommunene sitt utgangspunkt. I dette ligger at man har tillit til at de svar utredningen bringer på banen, vil være gode rettesnorer for kommunene inn i kommunestrukturdebatten og et godt supplement til den utredning KMD selv har satt i gang, som er av en mer generell karakter, der det ikke tas spesielle hensyn til båtavhengige kommuner.

Til syvende og sist vil gevinsten være at man lander på en kommunestruktur som passer for alle kommuner i Norge, fra de store østlandskommunene og større bykommuner og helt ut til de små mikrokommunene, på øyene langs vår langstrakte kyst.

Da har man oppnådd det overordnede målet regjeringen har satt seg; robuste kommuner som preges av gode tjenester til befolkningen, demokratisk lokalstyre og god distriktspolitikk.

1.9 Rapportering

Prosjektleder har ansvaret for å rapportere underveis i prosjektet og det fordres tett samarbeid med innleid ekstern ressurs, som utfører utredningsarbeidet. Det vil være nødvendig å rapportere både i forhold til det genrelle, som er felles for alle søknadskommunene og i forhold til det spesielle, der en eller flere kommuner skiller seg ut fra resten.

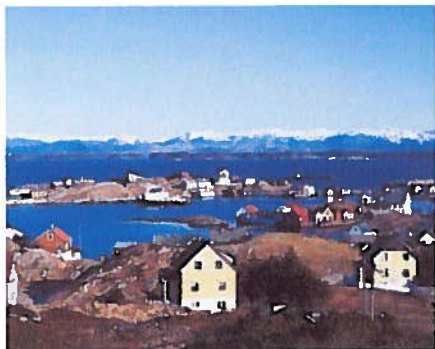
Rapportering skjer til styringsgruppen, som igjen rapporterer videre til respektive kommunestyret i den enkelte kommune.

Sluttrapport fra innleid ekstern ressurs skal leveres innen fastsatt dato til prosjektleder og videre til de respektive Ordførere fra kommunene og til kommunestyrene.

2 Vedlegg til prosjektsøknad

2.1 Vedlegg 1. Presentasjon av kommunene

2.1.1 Fedje kommune

Fedje kommune.....

Fedje kommune ligger i Hordaland og er en av randkommunene til Bergen. Fedje er Norges vestligste kommune og har ca 570 innbyggere. Avstandene i øykommunen er små, men til nærmeste by, Bergen, tar det ca 1,5 time.

2.1.2 Hasvik kommune

Hasvik kommune ligger i Finnmark og har 1037 innbyggere. Hasvik er det største tettstedet på Sørøya med ca. 400 innbyggere. Hasvik er øyas kommunikasjons-senter. Hasvik kommune ligger sørvest for Hammerfest, og omfatter vestdelen av Sørøya, den nordlige delen av Stjernøya, ca. 90 småøyer og 150 båer og skjær.

2.1.3 Kvitsøy kommune

Kvitsøy kommune ligger i Rogaland og har et areal på 5,7 km². Innbyggertallet er 530 fordelt mellom 6 bebodde øyer. De har 75 skoleelever i grunnskolen og 30 barn i barnehage. Arbeidsledigheten er lav. Gjennomsnittsalder i befolkningen er 42 år. Avstand til nærmeste tenkte kommunesenter er ca 1 time og 10 minutter med båt. Ved kommunesammenslåing vil nærmeste alternativ gi 200.000 innbyggere.

2.1.4 Leka kommune

Leka er en kommune i Nord-Trøndelag. Kommunen er Namdalens og Nord-Trøndelags nordligste, og ligger nord for Nærøy og Vikna. Befolkningen fordeler seg på hovedøyene Leka og Madsøya, i tillegg til Gutvik på det vestlige Austrå. De avfolkede fiskeværerne Sklinna og Horta er også en del av kommunen. Administrasjonssenter er Leknes på Leka. Gutvik på fastlandet er forbundet med omverdenen med Fylkesvei 771, og har fergeforbindelse over Lekafjorden til Leknes.

Madsøya er knyttet til øya Leka med bro over Frøviksundet. Den fremste næringsveien i kommunen er landbruket med melk- og kjøttproduksjon. Havfisket har ikke like stor betydning som før, men det drives fiskeoppdrett.

2.1.5 Røst kommune

Røst kommune ligger i Nordland og har et areal på 11 km². Kommunen har 565 innbyggere - alle bor på samme øy. Det er 65 elever i grunnskolen og 31 barn i barnehage. 66.7 % av befolkninga er sysselsatt og arbeidsledigheten er 1-2 %. Det tar fra 3-4 timer med båt inn til nærmeste tenkte kommunesenter.

2.1.6 Smøla kommune

Øykommunen Smøla ligger helt nord i Møre og Romsdal. Fast-Smøla har et areal på 214 km², mens hele øykommunen med de mer enn 5800 øyene, holmene og skjæra rundt, til sammen er på 275 km².

Pr. 1. januar 2013 var det 2180 innbyggere i kommunen, og disse sysselsettes stort sett innenfor primærnæringene landbruk og fiske, noe i sekundærnæringene og et økende antall innenfor servicenæringene.

Øykommunen Smøla er kjent for sitt flate, prairieaktige landskap og for sin skjærgård med

mange tusen holmer og skjær – vi har hele 1/3 av Møre og Romsdals totale kystlinje. Her er det et rikt dyreliv og spennende kystlandskap med alt fra høyfjellsaktig lyng- og myrlandskap til det fargerike fiskeværet Veiholmen på de ytterste glattskurte skjær.

Solund kommune.....

2.1.7 Solund kommune

Solund kommune ligger i Sogn og Fjordane fylke og er en forholdsvis vidstrakt øy-kommune med sine 228 km². Innbyggertallet er 815 med en gjennomsnittsalder på 45 år. Befolkninga er fordelt mellom 15 bebodde øyer og kommunen har 85 skoleelever i grunnskolen og 33 barn i barnehage. 70 % av befolkninga er sysselsatt og arbeidsledigheten er 1,6 %. Avstand til nærmeste tenkt kommunesenter er fra 2-3 timer med båt.

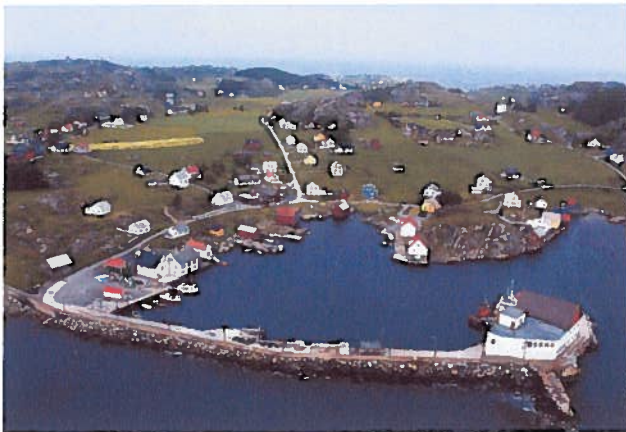
2.1.8 Træna kommune

Træna kommune ligger ytterst mot havgapet, på Helgeland i Nordland. Kommunen har et samlet areal på ca 15 km², fordelt mellom 417 øyer, holmer og skjær, hvorav 4 i dag er bebodd - de fleste på kommunesenteret Husøy. Kommunen har skole på både Husøy og Selvær, med samlet elevtall i grunnskolen på 68. Det er 22 barn i barnehagen.

Arbeidsledigheten er 1 %, men denne kan endre seg nå pga driftsutfordringer i hjørnestensbedriften Modolv Sjøset AS. Gjennomsnittsalder i befolkninga er 29 år. Avstand inn til tenkt kommunesenter er ca 3 timer og 10 minutter (ferge og bil).

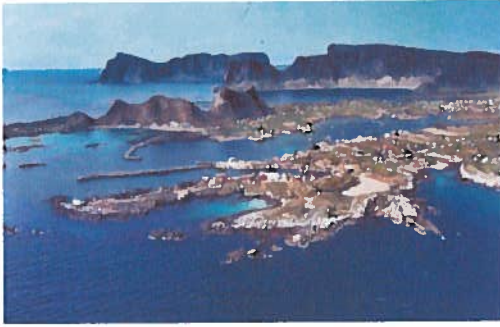
Træna kommune.....

Utsira kommune.....

2.1.9 Utsira kommune

Utsira kommune ligger i Rogaland, med Karmøy og Haugesund som nærmeste fastlandsforbindelse. Kommunen har et samlet areal på 6 km² og består kun av 1 øy. Befolkningen er 211 personer. Grunnskolen har 25 elever og barnehagen har 11 barn. 55 % av befolkningen er sysselsatt og arbeidsledigheten er kun 0,3 %. Gjennomsnittsalderen i befolkninga er 42,14. Avstand til nærmeste tenkte storkommunesenter med 30-40.000 innbyggere er ca 1,5-2 timer.

2.1.10 Værøy kommune

Værøy kommune ligger i Nordland og har et areal på ca 17,5 km². Innbyggertallet er 778, fordelt mellom 2 bebodde øyer. Det er 95 elever i grunnskolen og 45 barn i barnehage. Ca 50 % av befolkninga er sysselsatt og arbeidsledigheten er 5,8 %. Avstand til nærmeste tenkte kommunesenter er 3-6 timer, avhengig av fra hvor i kommunen man bor og hvilket transportmiddel man kan benytte seg av.

Værøy er en av landets mest produktive kommuner. Gjennomsnittlig eksportverdi per innbygger er på ca. 300 000 kr (til sammenligning har Oslo 10 000 kr).

2.1.11 Kommunenes beliggenhet

2.2 Vedlegg 2, Tall fra noen av kommunene

Træna	Folkemengde i alt	506
	Areal km2	15
	Skoleelever	68
	Nærmeste storkommunesenter, avstand i timer	3+
Kvitsøy	Folkemengde i alt	530
	Areal km2	5,7
	Skoleelever	75
	Nærmeste storkommunesenter, avstand i timer	1+
Solund	Folkemengde i alt	815
	Areal km2	228
	Skoleelever	85
	Nærmeste storkommunesenter, avstand i timer	2-3
Røst	Folkemengde i alt	565
	Areal km2	11
	Skoleelever	65
	Nærmeste storkommunesenter, avstand i timer	3-4
Værøy	Folkemengde i alt	778
	Areal km2	17,5
	Skoleelever	95
	Nærmeste storkommunesenter, avstand i timer	3-6

UTSIRA KOMMUNE

Saksframlegg

Saksnummer: F-51/14
Møtedato: 12.06.14
Arkivkode: 024
Sakstittel: **SØKNAD OM MIDLER TIL UTREDNING AV
KOMMUNESTRUKTUR FOR ØYKOMMUNER UTEN
FASTLANDSFORBINDELSE, PÅ VEGNE AV KOMMUNENE
FEDJE, HASVIK, KVITSØY, LEKA, RØST, SMØLA, SOLUND,
TRÆNA, UTSIRA OG VÆRØY**

Saksbehandler: Bjørn A. Aadnesen

Saken skal behandles av: Formannskap og kommunestyre.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar søknaden, som er utarbeidet av Træna kommune til orientering og vedtar deltakelse i prosjektet det søkes om støtte til, slik det fremgår av vedlagte søknad til KMD
2. Kommunestyret utpeker Ordføreren til å representere kommunen i styringsgruppen for prosjektet, sammen med Ordfører fra de øvrige 9 søknadskommunene. Varaordfører blir ordførers stedfortreder
3. Kommunestyret bevilger inntil kr 50.000 i egenandel til prosjektet, dersom man ikke oppnår statlig fullfinansiering.

Kommunestyrets behandling av saken:

Vedtak:

Grunnlagsdokumenter og vedlegg - Lovverk/Retningslinjer/Kommunale planer:
Søknad til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Bakgrunn for saken:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet satte 3. januar 2014 ned et ekspertutvalg som skulle foreslå kriterier som har betydning for oppgaveløsningen i kommunene. Øykommuner uten fastlandsforbindelse var ikke representert i ekspertutvalget. Kriteriene i sum skal ivareta kommunenes fire funksjoner som demokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver. Kriteriene er tenkt benyttet på lokalt, regionalt og sentralt nivå som et grunnlag for å vurdere ny kommunestruktur. Ekspertutvalget leverte sin delrapport nr 1 den 31. mars 2014 og skal levere en sluttrapport den 1. desember 2014.

Humor - Raushet - Driftighet

I delrapporten tar utvalget utgangspunkt i dagens oppgaver i kommunene. Som et generelt prinsipp legges det til grunn at alle kommuner skal løse sine lovpålagte oppgaver selv. Utvalget har ut fra dette angitt kriterier kommunene bør oppfylle for å ivareta dagens oppgaver, samt prinsipper og kriterier for en robust kommuneinndeling som gir en enhetlig og oversiktlig forvaltning i kommunen. I delrapport nr 1 er øykommunene ikke nevnt/omtalt. På bakgrunn av dette ønsker søknadskommunene nå å gjennomføre en supplerende kartlegging av en mulig kommunestruktur for øykommunene, som bidrag til et helhetlig debattgrunnlag.

Saksopplysninger:

Felles for søknadskommunene er at de ikke har landfast forbindelse. Eneste/vanligste reisevei til/fra kommunene er med båt. Avstanden varierer, men strekker seg opp til flere timer inn til fastlandet. Kommunene er små i folketall, fra 210 innbyggere på Utsira og opp til over 2 000. De fleste av søknadskommunene vil, ifølge SSB, ha en reell befolkningsvekst frem mot 2040. Næringsstrukturen i de fem kommunene er noe ulik, men de fleste har en hjørnestensbedrift, en kommuneforvaltning og for øvrig småbedrifter.

Geografisk avstand er gitt et eget avsnitt i Kommuneproposisjon 95 S, under punkt 4.7, der avstand påpekes som en utfordring i forhold til blant annet politisk representasjon, men legger også vekt på at tjenester til folket må leveres der folk bor. Det konkluderes med at kommune-reformen må ta hensyn til Norges mangfoldige geografi og at innbyggertall alene ikke kan være et absolutt krav. Tidligere anbefalinger har konkludert med maks 60 minutter til kommunesenteret, men at avstandsuren best løses lokalt. Det ønsker de 10 søknads-kommunene nå å bidra til.

Rådmannens vurdering:

Et klart og overordnet mål er at alle innbyggerne skal kunne motta de tjenester de har krav på der de bor og at kvaliteten på tjenestene skal være god. Dette er et av de viktigste kriterier som øykomuneprosjektet ønsker å se nærmere på, ved ulike former for ny strukturering av kommunene. Det må her også skilles mellom vedtatt kvalitet og brukeropplevd kvalitet.

Det er også et overordnet, men ikke avgjørende mål at vår utredning og forskningsrapport vil inngå som en integrert del av eller et supplement til ekspertutvalgets sluttrapport. Skulle ikke vårt mål bli oppfylt, vil vi likevel legge vekt på at utredningen skal gjøres på et så fritt og uavhengig grunnlag at dens innhold har god legitimitet og høy kvalitet.

Konsekvenser grønn øy - energiøkonomisering:

Ingen

Økonomiske konsekvenser:

Foreløpig ingen